

OCENĚNÉ PRÁCE – VOLNÁ KATEGORIE POEZIE

Tat'ána Nováková

**na motivy máchovského příběhu
(ale z roku 2010 a tentokrát bez Hynka)**

I.
noc hledá drobné po kapsách
vysype je na desku nebe
a hraje s nimi v souhvězdí Plejád
sem tam se nějaká mince zatoulá

říká se
že padá hvězda

II.
dívka s pletí mléčné dráhy
típne cigaretu
černou páskou
připoutala hrdličku
dole u jezera
tmou svítí bílé džíny
pak rozvítá růže jejího těla
než zalehne ji stín

kde se ta holka zase toulá
už měla být doma

Jarmilo!

III.
světélko hoří
uprostřed meziprstí stromů
nádech a výdech plaménku
ve štepované záplatě staré zdi
dříve se tu trempovalo
hledala ho policie
poznali ho podle tetování a motorky

Viléma!

IV.

vylité ticho
ani pták ze snu nezatiká
hladina jezera
jak do hladka
vymíchaná čokoládová poleva
a nad ní baldachýn rozsvíceného nebe

padá hvězda
než dopadne
má se přát přání

V.

deset let bezpodmínečně
za otcovraždu
pod černým kabátem noci
nepoznal tvář soka
pod rudým kabátem noci
hnán žárlivostí
z kabátu noci
svlékl ho vztek

VI.

tenkrát v dětství
nepadaly hvězdy
nebylo tudíž přání
a on by si tenkrát tak přál
žádnou smrt matky
žádného tátu
co se nechce starat
žádný děcák

VII.

voňavá tma
stromy si rozeznuly okvěti límečků
a odhodily je k hedvábným střevíčkům trávy
noc hledá drobné po kapsách
vysype je na desku nebe
a hraje s nimi v souhvězdí Plejád
sem tam se nějaká mince zatoulá

padá hvězda
nedopadne
shoří na své cestě
jako láska

VIII.
na ultrazvuku
ještě nebylo možné zjistit
pohlaví dítěte

zas narodí se Vilém nebo Jarmila

Miroslava Havlová

Bumerang

Slunce svítí

A odráží se od limuzín

Jak by tu jely k jeho chvále

Zatímco chlapec nad kanálem

Pláče

Slzami zmáčen

Chce vrátit čas

O píd' jen krátkou jako facka

Kdy jeho zmrzlinová dvacka

Opustila rozpálený svět

V rubu paprsků má rezivět

Muž zarostlý jako Boubín

Prochází se pod podloubím

Z kanálu stoupá vůně mince

Chlapík smrdí nejen korunou

Dětský pláč bídu krutě solí

Za úsměv šel by pro cokoli

My budem – Prachy nebudou

Hrstičku vážností z kapes tahá

S cinkotem

Kdekdo hlavu otočí

Přijde vniveč celodenní snaha

Těžké hledět milodárcům do očí

U kostela

U zlatníka

U kina

Nelehko se ruka napíná

Touha a strach

Věrné kamarádky

Utišily nářek

Jedna srdce pohladila

Druhá nohy zastavila

A chuť ruku rozevřela

Když dostala to co chtěla

Vzala nohy na ramena

Bez díků – toť staré téma

Hošík koupil kousek ledu

Muže teplo

Do vousů

Kleplo

A naděje

Tak vsadil zbytek jmění

Na datum

Číslo domu

Abecedu

Ted' slosování právě je

Náhoda?

Zuby cení

Blesk osvítil náměstí

I osudí

Bezdomovec do štěstí

Se probudil

A záhy se stal domovcem

Co přečte moudrost na stovce

Na silnicích listí dělá kaňky

Vážený pan

Nese sbírku jistin

Z banky

Hladkou tváří

(Dneska už se holí)

Kyne hlavám pod deštníky

S obavou

Že obnos preveliký

Si dají ke svačině moli

Ke korunce dvoukoruna

Jen někdy ve snu v noci

V teple

Pod břichatou peřinou

Zdává se mu o rocích

Černé tmě

Bílém dni

Modré vodě

Rudé krvi

Kdy přikrýval se krajinou

Nezoufá steskem po pilířích

Na trati směrem k Náchodu

Má zlatý sejf

Vzácnou fenu

Stříbrný pohár

Mramorový sokl

Člověk by z toho málem zcvokl

Když uchránit má měnu

Od krachu obchodů

Patnáctá vločka rodí se v nebi

Muž kolem krku kočku ovine

(Dávno už nepřede)

A služka zvolá *Jéminé*

Vám to ale sluší!

Vturánu zčervenaj jí uši

Pán podivně se šklebí

A přesolenou polévku

Rád promine

Nasedne do jednoho z aut

O tolika koních

Že na Zemi jich tolik nežije

Míjí chodníky

Na kterých leží sníh

A bezdomovci

Nedodrží rychlost v obci

Neboť by zmeškal velesnobský raut

Prohodí šestnáct nabubřelých frází

O víně

Ženách

Investici

Ve městě že pořádek schází

(Po cestě viděl otrapy)

Co služka se ho natrápí

Promiňte- teď čekají mě politici

Poslední vločku

Spolkl první paprsek

U reklamní cedule

Bledne bílá bledule

Ví to celý okrsek

Ve správní radě

Sedí mocný muž

Na nose brýle

Na srdci led

V oku jiskru kovu

Nehodí se už

Minulost

Po třetí bradě

Mažou mu med

Kamil Princ

Zpověď

Krásný máj uplynul, pohynul jarní květ,
a stromy uvadlé v semena klesly zpět,
slavíkům za letu srdéčka pukla v dví,
utopené ryby jezera otráví.

Bajonet trnů zul motýlům perutě,
černý mor zahubil bělostné labutě,
namísto potůčků zurčí teď krve proud,
oblohou, ne mraky, hořký kouř spatříš plout.

Tu tam je první máj, mládí a lásky čas,
zamrzly svíce v led, strhal se chóru hlas,
poledne smetla noc, na slunce padl stín.
Ze srdce vyrván cit, místo něj vražen klín.

Háv duhy smyla šed', třpyt zlata sžehla rez,
a ruka osudu dostala v křeči třes.
Kde luka laskal máj, tam hřbitov hyzdí kraj,
v bezednou jámu tmy propadl jara ráj.

Tak přišla jeseň mdlá, čas smutný, sychravý.
A poté zima zlá sněhem kraj udává,
stříbrných vloček prach pichlavých jako střep
uhasí život aj utiší země tep.

Byl to sto sedmý rok – poslední v roce den
poté, co poslední zasípal Vilém sten.
V tmách ční hřbet shrbený – to pomník pahorku –
zde kostra bez kůže a kosti bez morku.

Pod lunou křehkou a blyštivou jako chróm
já – poutník chromý – jdouc v noci chrám, ve tmy dóm,
stanul jsem před horou – jest jeden velký hrob,
náhrobkem kolo je, v něm mrtvý z dávných dob.

Hromádka kostí, jež jak peří leží tam
– to smutné lásky suť. Každická kost je trám
ze zámku mladosti. Jen trosky zbyly z něj.
Havranů černý sbor kokrhá dávný děj:

„Strašlivý lesů král, zhrzený mrtvý vrah –
břit meče rozťal krk, krev zaschla v rudý prach.
Trčí tu kostry vrah skroucený do kola,
hrůzný to smrti dar – prastará mrtvola!“

Klepeta havraních zobáků pění bol,
duch noci rozlévá dehet tmy kol a kol.
Já, poutník bez cíle, zmoklý pes toulavý,
zřím lebku bez trupu a kostru bez hlavy.

Kostra buď knězem mým a noc síň zpovědní,
necht' lány hřbitovů navždy má zpověď zní.
Srdce všech násilně umřelých zvony jsou,
hlaholící rekviem burácí oblohou.

Z futrálů rakví ať vyskočí koster rej,
hnáty si prohodí – bude bál, bude hej!
Peklo nám zamrzlo, plameny spolklý ráj.
Nikdy se nevrátí lásky čas – první máj...

Miroslav Búran

PISTÁCIOVÁ

Klamem si v snových
predstavách, že raz
sa prekvapkám cievmi
tvojej nehy

zapradím ti na stehnách
ako včela
a jazykovými kryštálmi
ochutnám tvoj broskyňový
závoj

zatínaš myšlienky, čoraz hlbšie
do mojej hemisféry
a ja ťa vytesávam do formy
skamenený túžbou
z teba
sa rozplývam

Miroslav Búran

Tráva

Zrastené telá v tráve
sa hadia
pod nohami stromov
len kukučka v diaľke
počíta tiché stony
nekonvenčne
sa zriekaš svojho studu
vtesnaná do úľa
sa mu rozdávaš
po kryštáloch
bzučíš
keď ti po tvári
steká slaná medovina
v nahom opare
hltáš
každý jeho zvuk
túžobne mu šeptáš vyznania
opantaná vetrom
no on
chce ešte viac
nezdolaných vrcho(lo)v

Stanislav Klín

Jak tančí

I.

Vstřebal jsem lásku,
a jaro se dívalo nesmyslně oknem,
jakoby tušilo, že je to naposledy,
co to může sledovat.

Jakoby nemohlo a bylo slabé pochopit,
že jsem vstřebal lásku nožem.

Obtočilo se kolem truhlíku,
div, že nevysypalo jeho obsah na zem,
div, že se taky nepořezalo,
což by jsem mu nepřál

A opravdu,
když si prohlíželo byt
a nahlédalo do prázdných hrnků na polici,
zdálo se, že je poprvé zděšeno.

Mělo vyparáděné šaty a vonělo,
nemohl jsem v poblíkávajícím světle spatřit,
jakou že to má vlastně podobu
a barvu.

Kroužilo kolem dokola
a zbavovalo se svého němého úžasu.

II.

Jeho kroky nešly nahmatat,
jen tak se lehce dotýkaly,
byly slabší než hodin tukaní na zdi
a křik souseda z vedlejšího pokojíku.

Ten kterej pil na mý zdraví,
a jara si nevšímal.

Když odešlo, jemně ještě pokynulo,
a prásklo s okenicí,
(že prej něco má)
která se rozstříkla dolů,
mezi dva kroky nicnetušícího pána,
který kroutíc hlavou musel si zapálit cigaretu

a jít domů pomilovat ženu.
(Jaro šlo samozřejmě s ním)

Natálie Paterová

Intimity

***

A pak vteřina
co stačí na jedno
nadechnutí.

To zas den jak zpráskaný pes
odchází
a bílou holí buší do zdí
pokoje, v něm spáváš.

Stařena

Den zrnitý
jak sedlina
ranní kávy
co ve spěchu nikdy
nedopiješ.

Noc vrásčitá
jak stařena
co už se rána nikdy
nenadechne

***

Za okny ženy.
Zduřelost s nimi.
Náznak čehosi
z domů dávno
vyprahlých.

***

Bolest škubne nocí.
Škrábneš dno.
Kdosi ti počechral
vlasy.

Znamení

Ženy se na znamení smutku
o polednách vyhýbají kostelům.
To aby mrtví ještě v truhlách
nemuseli hubu
k hlíně obracet.

Procitnutí

Krajině dnes ráno vyčteš
že pustila si tě do revíru.

A pánu Bohu?
O tom snad radši
ani nemluvě.

Bůh je na dovolené

Jsou dny
kdy marně bušíš
do kostelních
vrat.

Ranní

Den sevřel čelist
(tu ruka, tu noha
a vůně čerstvých ranních koblih)
pár přitakání ještě v pološeru
svítilny z hřbitovů odnaproti

a někdo na kopci
slunci vypichuje oči.

Ráno

Je nebe
a vrabec a
dráty vysokého
napětí - jak milenci
dvou světových
stran –
ještě čekají
až bude konec.

Podzim

Krajina rozevřela
klín.
Zrzavé listí nabídla.

Už pískly myši.
Po nich kocouři.

A dům osiřel.

Říjen

A pak přinesla
králíka zaživa stáhnutého
z kůže.

Země polkla a my
se milovali
v tom listí.

Kout

„Věci ber tak, jak přicházejí“ .
řekla
a šla si do kouta
pokradmu tiše umřít.

Mlč, země!
Dostaneš kost!

A tu se země zadávila
přílišnou bělobou
té kosti.

***

Vzepjal se říjen.
Dozněla prosba
bezhlavých srdců.

Jestřáb

Slepeckou holí šátrá den
říjen jde ti po krku.
Na polích myši.
A v tom okamžik
jestřábího oka.

Dráp se zatne.
Až k umření se ti hrdlo
stáhne.

***

I vzduch bolestí ochrnul.
A beton
(právě tu kočka mladé porodila)
voněl po skořici.

***

S duší vymláčenou z těla -
jak po orbě pole.
Krajina vřískne to Ave
a země ji polkne.

***

Udušen
svou niterností
i kámen
na slitování
čeká.

***

Den od přezrálých jablek.
Na plotně mlíko a obřady
těch vran co přilétají
po podzimu.

Roztřískat si hlavu
o stěnu pokoje a nechat
si vyrvat všechny
vlasy – až spolu půjdeme
pohřbívat Moranu.

Advent

Ukrojíš hlavu rybě
ze vší té vlídnosti zešílíš
nasypeš holubům
a smyčce toho večera
kývneš na pozdrav.

(A přece jsi
ještě za Adventu
oplakával mrtvé!)

Za chvíli

Za chvíli nenahmatáš
provazce žil na spáncích a nenalezneš

smysl

malých životů
a menších smrtí

v jadřincích nedozrálých jablek.

K neviděným

Jsem špatnou milenou světla
když noční běsi vábí můry
k neviděným
smrtím ve stínu
pouličních lamp.

Před kostelem

Na dvoře muži vykostili anděla.
Křížem ztloukli psa, když žebрал
a ke kostrám vysvlečených
z rybích těl hleděli tak
zbožně
že by jim to člověk snad
i uvěřil.

Na pokraji

Léto
s rozpůlenou hlavou
Pupeční šňůry žitných polí
- nedonošenci podzimu.

Slunce dvakrát polkne
a vysaje tu žílu.